

Séria úloh 10: Asymptoty, spojitost' funkcie

Vzdelanie múdreho ukazuje, ako málo vie, a hlúpeho dáva ilúziu, že vie veľa.

J. Tuwin

1. Určte všetky asymptoty grafu funkcie f , ak

$$\begin{array}{lll} \text{a) } f(x) = \frac{x^2}{2-2x}; & \text{b) } f(x) = 2x - 3\sqrt[3]{x^2}; & \text{c) } f(x) = \sqrt{x^2+1}; \\ \text{d) } f(x) = \frac{|x-1|}{x+2}; & \text{e) } f(x) = x - \frac{1}{\sqrt{x}}; & \text{f) } f(x) = \log_2(4-x^2); \\ \text{g) } f(x) = \frac{x^2+x-1}{x}; & \text{h) } f(x) = \frac{4x-x^3}{x^2+4}. \end{array}$$

2. Zistite, či funkcia g je injektívna. Ak áno, nájdite k nej inverznú a určte definičné obory oboch funkcií.

$$\text{a) } g(x) = 5^{3-2\arctg(x-1)}; \quad \text{b) } g(x) = \frac{e^x}{\cosh x}; \quad \text{c) } g(x) = \log_{\frac{1}{2}} \frac{2-x}{1+x}.$$

3. Je pravda, že f je spojitá v bode x_0 práve vtedy, keď $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = f(x_0)$?

4. Vyšetrite spojitost' funkcie f v bode $x_0 = 0$, ak:

$$\text{a) } f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{1+x} \sin x - \sqrt{\cos 2x}}{\operatorname{tg} \frac{x}{2}}, & x \neq 0 \\ 2, & x = 0 \end{cases}; \quad \text{b) } f(x) = \begin{cases} \frac{1-\cos x \cdot \cos 2x}{x^2}, & x \neq 0 \\ 4, & x = 0 \end{cases}.$$

5. Dodefinujte funkciu g tak, aby bola spojitá v bode $x_0 = 0$ (ak je to možné), ak:

$$\begin{array}{ll} \text{a) } g(x) = \frac{2x^2-6x}{x^2+1} \sin \frac{4}{x}; & \text{b) } g(x) = \frac{\sqrt{1+x}-1}{\sqrt[3]{1+x}-1}; \\ \text{c) } g(x) = (1+2x)^{\frac{1}{x}}; & \text{d) } g(x) = \left(\frac{2x+3}{2x+5}\right)^{\frac{\operatorname{tg} x}{x}}; \\ \text{e) } g(x) = x^2 + e^{-\frac{1}{x^2}} - 1; & \text{f) } g(x) = \operatorname{arctg} \frac{1}{x}; \\ \text{g) } g(x) = \frac{\sqrt[4]{1+x}-1}{x}; & \text{h) } g(x) = \frac{x^3+x}{|x|}. \end{array}$$

6. Dodefinujte funkciu h tak, aby bola spojitá na celej reálnej osi (ak je to možné), kde:

$$\begin{array}{lll} \text{a) } h(x) = \frac{2^x-3^x}{x}; & \text{b) } h(x) = \frac{x^2-1}{x-1}; & \text{c) } h(x) = \frac{|x|}{x}; \\ \text{d) } h(x) = \frac{5x^2-3x}{2x}; & \text{e) } h(x) = \frac{\sqrt{1+x}-1}{x}; & \text{f) } h(x) = \frac{\sin^2 x}{1-\cos x}; \\ \text{g) } h(x) = \frac{x^3-x^2}{2|x-1|}; & \text{h) } h(x) = 1-2^{\frac{1}{x}}; & \text{i) } h(x) = \frac{1}{1+2^{\frac{1}{x}}}; \\ \text{j) } h(x) = \frac{1}{(x-2)^2}; & \text{k) } h(x) = \frac{x^2+4x-7}{x^3+5x^2+6x}; & \text{l) } h(x) = \frac{1-\cos x}{x^2}. \end{array}$$

7. Vyšetrite spojitost' funkcií $F(x) = x\chi(x)$ a $G(x) = (x^2 - 1)\chi(x)$, kde χ je Dirichletova funkcia.

8. Určte čísla $a, b \in \mathbb{R}$ tak, aby dané funkcie boli spojité na \mathbb{R} (ak je to možné):

$$\text{a) } \Phi(x) = \begin{cases} ax^2 - 2, & x < 1 \\ 3x - a, & x \geq 1 \end{cases};$$

$$\text{b) } \Psi(x) = \begin{cases} ax, & x < 1 \\ 2 - \frac{x}{a}, & x \geq 1 \end{cases};$$

$$\text{c) } \Upsilon(x) = \begin{cases} a - x^2, & x \leq 0 \\ x + 2, & x \in (0, 2); \\ 3x + b, & x \geq 2 \end{cases};$$

$$\text{d) } \Theta(x) = \begin{cases} x^2 - a, & x \leq b \\ x + 2, & x \in (b, a). \\ 3x + b, & x \geq a \end{cases}.$$

9. Nadobúda funkcia $f(x) = \log_3 x - 2^x + 4$ na intervale $\langle 1, 3 \rangle$ hodnotu -1 ?

10. Zistite, či rovnica $x^3 - 6x + 3 = 0$ má v intervale $\langle -3, -2 \rangle$ reálny koreň. Ak áno, určte ho s presnosťou menšou ako 0,05 (použite metódu bisekcie v dôkaze Bolzanovej vety).